

AUSTRALIJA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2022.

AKTUALNI OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

(zemljopisni, socio-demografski i ekonomski pokazatelji)

UVODNA NAPOMENA:

Pojavom pandemije bolesti COVID 19 tijekom prvog kvartala 2020., na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogođenih djelatnosti, s neizvjesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu 2020., te u nešto manjoj mjeri 2021. godina, donose dramatičan odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjenu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta promijenjen je i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na izdanja publicirana do 2019. godine.

Službeni naziv: Australija.

Državno uređenje: federalna parlamentarna demokracija.

Predsjednik: Kraljica Elizabeta II, generalni guverner, General David Hurley (od 1.7.2019.).

Predsjednik Vlade: Scott Morrison (od 24.8.2018.).

Glavni grad: Canberra (462.000 stanovnika) (2021.).

Veći gradovi: Melbourne (5.061.000), Sidney (4.992.000), Brisbane (2.439.000), Perth (2.067.000), Adelaide (1.345.000) (2021.).

Površina: 7.741.220 km².

Broj stanovnika: 25.809.973 (srpanj 2021., procjena).

Službeni jezik: engleski.

Vjerska pripadnost: protestanti (23,1%), katolici (26,8 %), budisti (2,4 %), muslimani (2,6 %), hinduisti (1,9 %), ostali (1,3 %), nereligiozni (30,1 %) (2016., procjena).

Stopa rasta stanovništva: 1,31 % (2021.).

Gustoća naseljenosti: 3 stanovnika/km² (86,4 % stanovništva živi u gradovima) (2021.).

Valuta: australski dolar (AUD).

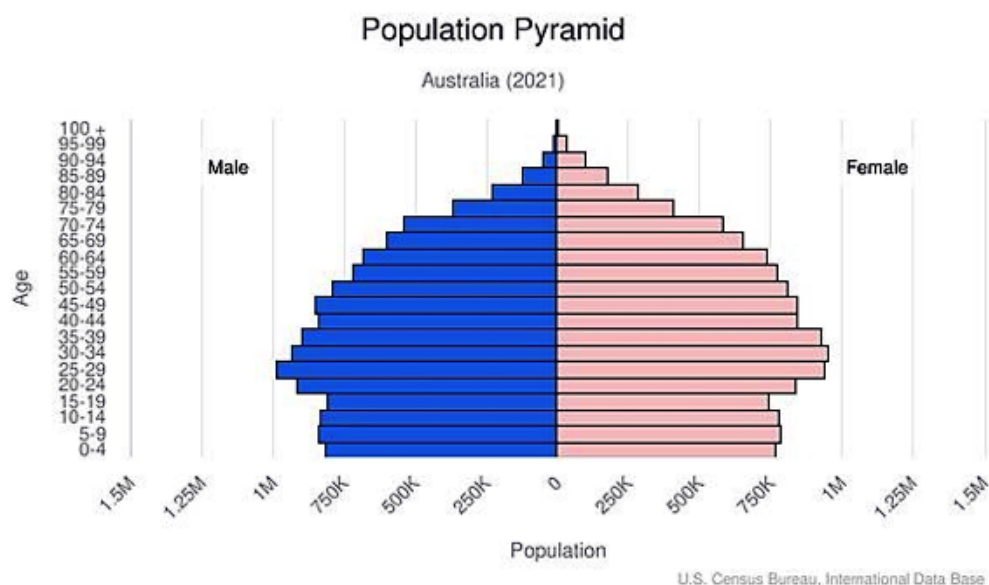
Političko uređenje

Prema Ustavu iz 1900., kojeg je donio britanski Parlament, a stupio je na snagu 1. siječnja 1901. nakon referenduma provedenog u Australskom Savezu, Australija je federalna država i ustavna monarhija, s parlamentarnim sustavom vlasti. Poglavar države britanski je monarh, kojega zastupa generalni guverner (*Governor-General*). Izvršna vlast nominalno je u rukama generalnoga guvernera, koji predsjedava Saveznom izvršnom savjetu. Premijer i Vlada imaju realno izvršnu vlast, a za svoj su rad odgovorni Parlamentu. Zakonodavna vlast pripada dvodomnom Saveznomu parlamentu (*The Parliament of the Commonwealth of Australia*), koji čine Senat (*Senate*) i Predstavnički dom (*House of Representatives*).

Senat predstavlja interese federalnih jedinica, ima 76 zastupnika s mandatom trajanja 6 godina (tri godine za predstavnike teritorija). Građani svake savezne države biraju po 12, a teritorija po 2 zastupnika; polovica senatora bira se svake tri godine. Predstavnički dom ima 148 zastupnika koji se biraju na izravnim izborima za mandat od 3 godine. Biračko je pravo opće, jednako i obvezno, a imaju ga svi državljani s navršenih 18 godina života. Najvišu sudbenu vlast ima Savezni Vrhovni sud Australije (*High Court of Australia*) koji je istodobno ustavni i prizivni (apelacijski) sud, mjerodavan u sporovima između Australskoga Saveza i pojedinih država. Generalni guverner imenuje suce Vrhovnoga suda (ima ih 7) na prijedlog Izvršnog savjeta. Administrativno Australija je podijeljena na šest država i dva teritorija. Generalni guverner je David Hurley (od 1.7.2019.), a predsjednik vlade Scott Morrison.

Australija je članica Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), Svjetske trgovačke organizacije (WTO), Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), APEC-a (Asia-Pacific Economic Cooperation) i ostalih.

Stanovništvo

Dobna struktura:

0 – 14 godina – 18,72%

(2.457.418 muškaraca / 2.309.706 žena)

15 – 24 godine – 12,89 %

(1.710.253 muškaraca / 1.572.794 žena)

25 – 54 godine – 41,15 %

(5.224.840 muškaraca / 5.255.041 žena)

55 – 64 godine – 11,35 %

(1.395.844 muškaraca / 1.495.806 žena)

65 i više godina – 15,88 %

(1.866.761 muškaraca / 2.177.996 žena) (procjena, 2020.).

Etničke skupine: Englezi 25,9 %, Australci 25,4 %, Irci 7,5 %, Škoti 6,4 %, Talijani 3,3 %, Nijemci 3,2 %, Kinezi 3,1 %, Indijci 1,4 %, Grci 1,4 %, Nizozemci 1,2 %, ostali 15,8 % (2011., procjena).

Očekivana životna dob: 82,9 godina (80,7 godina za muškarce; 85,2 godina za žene) (procjena 2021.).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Australija je 13. najveće gospodarstvo na svijetu. Država je dugo štitila domaće gospodarstvo visokim carinama na strane proizvode, ali danas je tržište otvoreno, uz minimalna ograničenja na uvoz robe i usluga. Proces otvaranja prema stranim tržištima povećao je produktivnost, potaknuo rast i učinio gospodarstvo fleksibilnijim i dinamičnijim. Australijsko gospodarstvo uvelike se temelji na obilnim i raznovrsnim prirodnim resursima, koji uključuju velike rezerve ugljena, željezne rude, bakra, zlata, prirodnog plina i urana, uz brojne izvore obnovljive energije. Rudarski sektor privukao je zadnjih desetljeća izniman broj stranih investicija i uvelike je zaslužan što Australija već više od 20 godina zaredom bilježi neprekinuti gospodarski rast.

Gledajući strukturu BDP-a, sektor usluga ima dominantan položaj u australskom gospodarstvu, pridonoseći sa 69 % BDP-u i zapošljavajući oko 78% radne snage. Najveći rast u uslužnom sektoru ostvaren je u segmentu poslovnih i finansijskih usluga. Zdravstvene i socijalne usluge te turizam također daju važan doprinos rastu sektora.

Unatoč činjenici da uslužni sektor ima dominantan položaj u australskom gospodarstvu, poljoprivredni i rudarski sektor najvažniji su u izvozu. U 2020. poljoprivredni je sektor zapošljavao 2,5% radne snage i doprinosio s 3%

BDP-u. Australija je veliki izvoznik prirodnih resursa, energije i hrane; jedan je od najvećih svjetskih izvoznika vune, mesa, pšenice i pamuka. Zemlja je bogata mineralnim i energetske sirovinama, čiji izvoz donosi znatan prihod - jedan je od 10 vodećih proizvođača i izvoznika većine mineralnih ruda. Posjeduje najveće svjetske rezerve mnogih strateških resursa, poput urana, s 40% svjetskih rezervi. Australija je ujedno i najveći svjetski proizvođač željezne rude i zlata. Samo izvoz željezne rude čini 24% ukupnog godišnjeg izvoza zemlje.

Australija je prvenstveno uvoznik gotovih proizvoda. Njena industrijalizacija započela je relativno kasno, što objašnjava određene deficite proizvodnog sektora. Ipak, australski industrijski sektor karakterizira visoka razina produktivnosti, procijenjena na 75% iznad svjetskog prosjeka. Industrijski sektor zapošljava manje od 20% radne snage i doprinosi s 28% BDP-u. Prerađivačka industrija temelji se na prehrambenoj industriji (oko 40%), strojevima i opremi (oko 20%), metalnoj industriji (oko 20%) te kemijskoj i petrokemijskoj industriji (nešto više od 10%).

Australija je 2020. zabilježila pad industrijske proizvodnje od 2,7%. Rast od 2,7% predviđa se za 2021., dok se očekuje da će rast industrijske proizvodnje doseći 2%, odnosno 1,8%, 2022. i 2023. godine.

Makroekonomski pokazatelji					
	2019.	2020.	2021.*	2022.*	2023.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. USD)	1.251,9	1.185,9	1.308,8	1.367,2	1.430,2
BDP po stanovniku (USD)	49.670	46.509	50.752	52.449	54.291
Realni rast BDP-a (%)	1,9	-2,9	2,7	2,2	2,5
Opseg izvozne robe (u milijardama USD)	242,3	217,5	241,3	254,2	266,8
Opseg uvozne robe (u milijardama USD)	-199,5	-180,7	-204,4	-218,8	-232,1
Inflacija (%)	1,6	0,9	1,6	1,5	1,7
Nezaposlenost (%)	5,1	6,5	6,3	6,8	5,9

Izvor: IMF, (*) procjena; The World Bank, CIA The World Factbook, Countryeconomy, The World Bank

PROFIL TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2021. GODINI

Australija je relevantno turističko tržište i značajna destinacija za poslovna ulaganja. Australci su u cijelom svijetu dobro poznati po avanturističkom duhu i ljubavi prema putovanjima. Kao nacija imigranata, Australci imaju prijatelje i rodbinu diljem svijeta te ih često uključuju u svoje planove za putovanja.

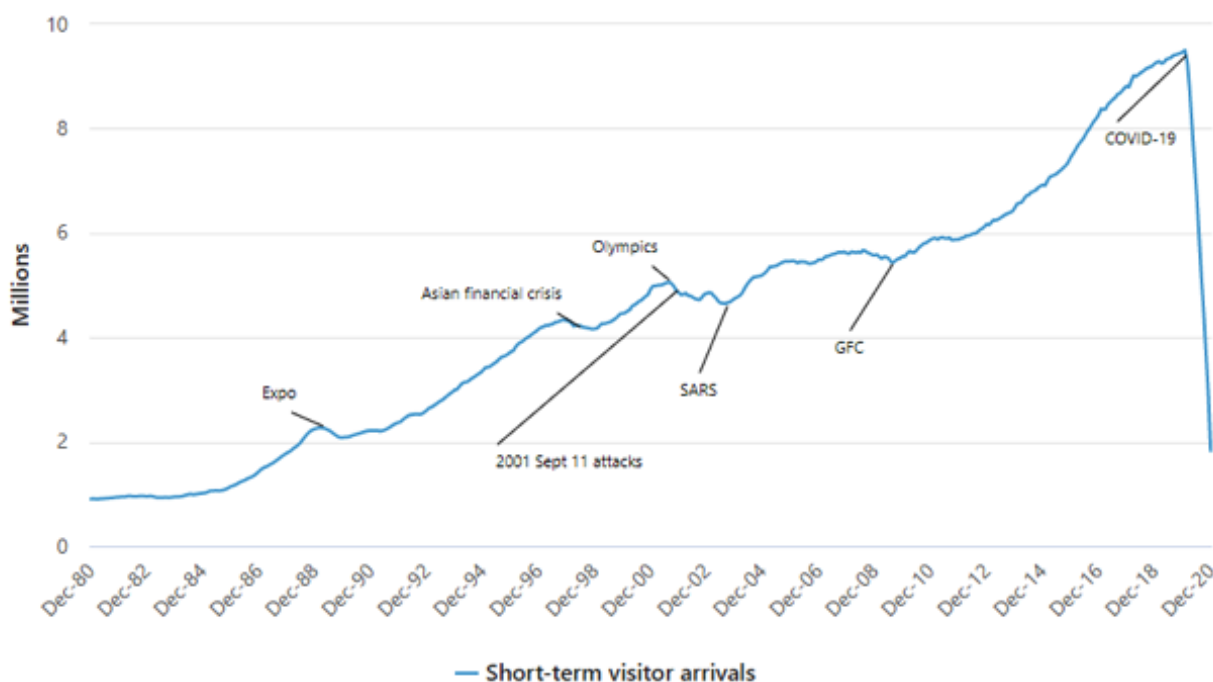
Australija u apsolutnim brojkama ne predstavlja veliko emitivno tržište, međutim, s uskim vezama s Ujedinjenom Kraljevinom, sklonošću putovanja na destinacije širom svijeta te sklonošću čestim putovanjima vrlo je kompetitivno.

Receptivni i emitivni turistički promet u 2020.

Turistička aktivnost u protekle je dvije godine (2019., 2020.) snažno obilježena velikim požarima i epidemijom korona virusa, što se najbolje vidi i kroz činjenicu da su po prvi puta unazad 16 godina svi ključni statistički pokazatelji bilježili pad.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku Australije, u 2020. je zabilježeno 1,83 milijuna stranih dolazaka što u odnosu na isto razdoblje 2019. predstavlja pad od 80,7% (zadnji puta je takav promet zabilježen 1987.). Kada se promatra samo razdoblje pandemije korona virusa, od ožujka do listopada, pad iznosi 94%.

13.2 Short-term visitor arrivals, Australia — year ending up to December 2020

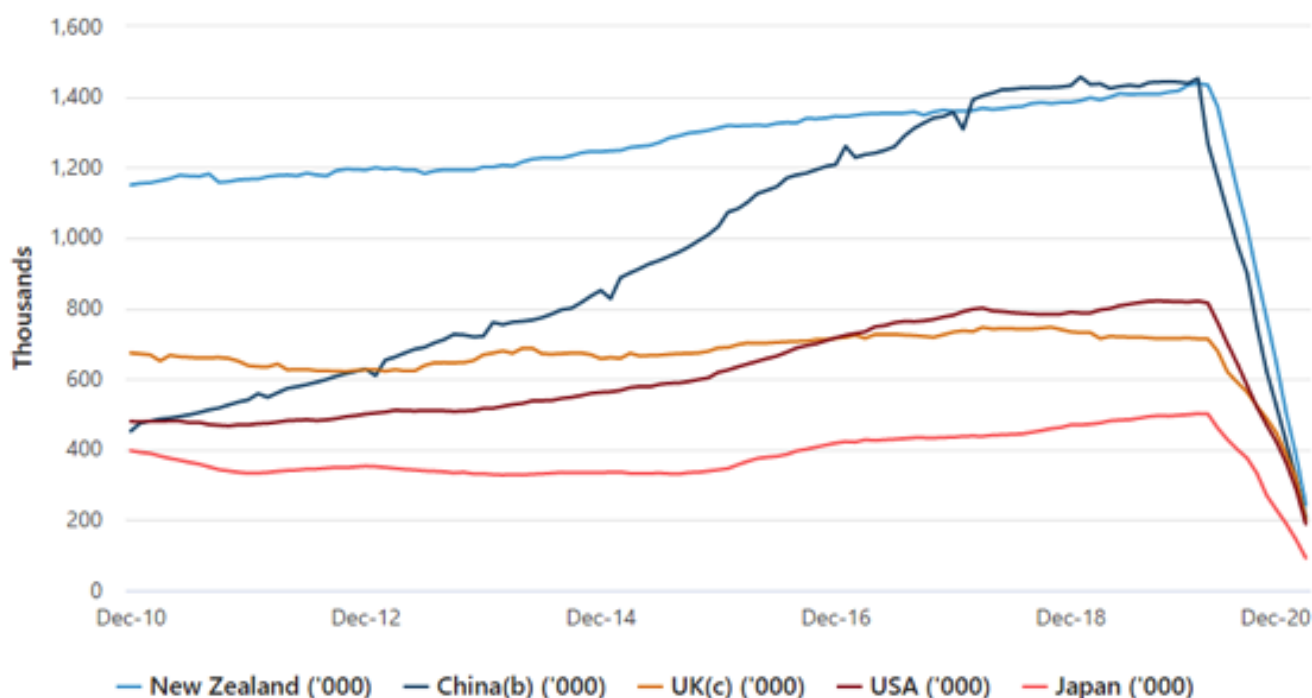
Events impacting short-term visitor arrivals include:

- 1988: Brisbane Expo
- 1998: Asian financial crisis
- 2000: Sydney Olympics
- 2001: September 11 attacks
- 2003: Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS) outbreak
- 2008: Global Financial Crisis (GFC)
- 2020: COVID-19 outbreak from February onwards

Izvor: Australian Bureau of Statistics

U 2020. najviše je turista došlo sa susjednog Novog Zelanda (242.500), a zatim slijede turistički dolasci s kineskog tržišta (207.700). U 2019., Kina je bila vodeće tržište, a Novi Zeland drugoplasirano.

13.3 Short-term visitor arrivals, Australia — Top 5 source countries(a) — year ending up to December 2020

(a) Top 5 source countries based on year ending December 2020.

(b) Excludes SARs and Taiwan.

(c) Includes United Kingdom, Channel Islands and Isle of Man.

Izvor: Australian Bureau of Statistics

Tržište	Dolasci	2020./2019. (u %)
Novi Zeland	242.500	-83,1
Kina	207.700	-85,6
UK	200.800	-71,9
SAD	188.700	-76,9
Japan	91.700	-81,6
Indija	84.000	-79,0
Hong Kong	60.900	-80,7
Singapur	58.300	-87,8
Južna Koreja	53.500	-80,9
Njemačka	53.000	-74,4

Izvor: Australian Bureau of Statistics

Prema istom izvoru, u 2020. zabilježeno je 2,832 milijuna putovanja australskih državljana u inozemstvo, što predstavlja pad od 75% u odnosu na 2019. Kada se promatra samo razdoblje pandemije korona virusa, pad putovanja Australaca u inozemstvo iznosi 95%. Glavna odredišna destinacija Australaca bio je Novi Zeland (438.700 odlazaka), a glavni motiv odlaska bio je odmor (53,3 %). Prosječno su Australci u inozemstvu proveli 17 dana.

14.2 Short-term resident returns, Australia — year ending up to December 2020

Events impacting short-term resident returns include:

- 1990: Recession
- 2001: September 11 attacks
- 2002: Bali bombings
- 2003: Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS) outbreak
- 2008: Global Financial Crisis (GFC)
- 2020: COVID-19 outbreak from February onwards

Izvor: Australian Bureau of Statistics

Prilikom sagledavanja pokazatelja zabilježenih tijekom pandemije (podjednako receptivnih i emitivnih) valja naglasiti kako je Australija bila u krugu država svijeta s najrigoroznijim protuepidemijskim mjerama, što je de facto onemogućili značajniji turistički promet u bilo kojoj od domena.

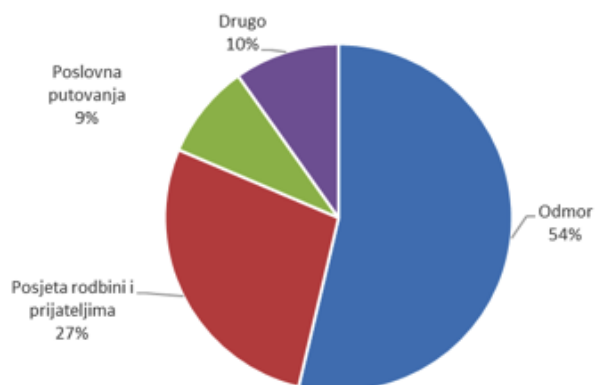
Receptivni i emitivni turistički promet u 2019.

U 2019., posljednjoj predpandemijskoj godini relevantnoj za ilustraciju odlika tržišta u „standardnim“ okolnostima zabilježeno je 9,47 milijuna stranih dolazaka u Australiju što predstavlja rast od 2,4% u odnosu na 2018. Najvažnija emitivna tržišta, prema ukupnom broju dolazaka u 2019., bila su Kina (15% udjela u stranim dolascima), Novi Zeland (15%), SAD (9%) i UK (8%).

Rang	Emitivno tržište	Broj dolazaka	Udjel tržišta
1	Kina	1,44 mil.	15%
2	Novi Zeland	1,43 mil.	15%
3	SAD	817,9 tis.	9%
4	UK	715,8 tis.	8%
5	Japan	498,6 tis.	5%
6	Singapur	478,5 tis.	5%
7	Indija	399,2 tis.	4%
8	Malezija	384,7 tis.	4%
9	Hong Kong	315,1 tis.	3%
10	Koreja	280,5 tis.	3%

U 2019. je zabilježeno 11,9 milijuna putovanja australskih državljana u inozemstvo, što predstavlja rast od 1,7% u odnosu na 2018. U ukupnom broju putovanja u inozemstvo najveći udjel imala su odmorišna putovanja (54%), a zatim slijede posjete rodbini i prijateljima (27%).

Udjel u ukupnom broju putovanja u inozemstvo, 2019.

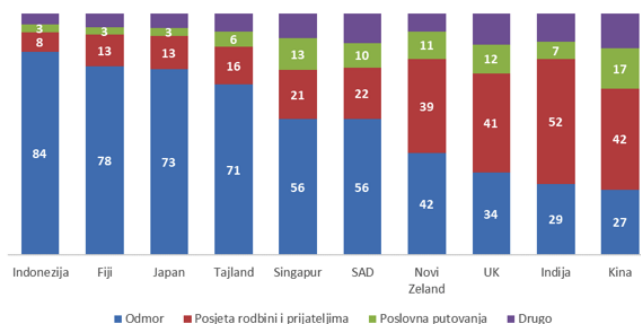

Najpopularnije destinacije australskih turista u predpandemijskim okolnostima bile su Novi Zeland, Indonezija, SAD i UK.

Rang	Destinacija	Broj putovanja
1	Novi Zeland	1.466.200
2	Indonezija	1.396.900
3	SAD	1.054.100
4	UK	661.600
5	Kina	608.800
6	Tajland	543.900
7	Japan	528.500
8	Indija	430.900
9	Singapur	416.800
10	Fiji	343.700

Indonezija, Fiji, Japan, Tajland, Singapur i SAD pozicionirani su kao pretežito odmorišne destinacije. U vodeću destinaciju Novog Zelanda Australci putuju podjednako zbog odmora te posjete rodbini i prijateljima, dok su posjete rodbini i prijateljima najčešći razlog putovanja u UK, Indiju i Kinu.

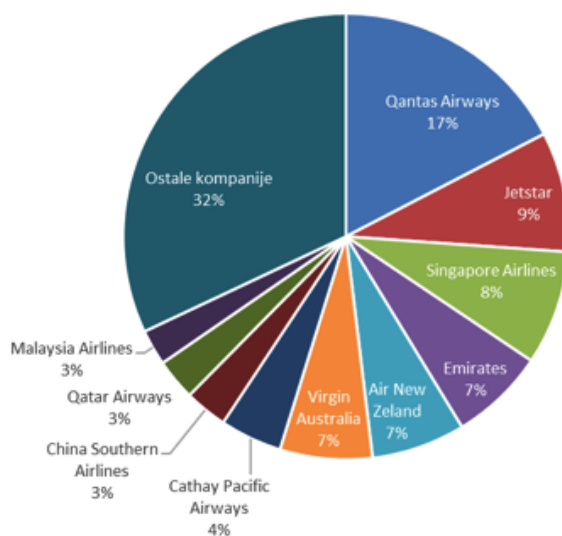
Struktura vrste putovanja prema destinacijama (%), 2019.

Zrakoplovna povezanost u 2019.

Više od 60 zrakoplovnih kompanija prije pandemije povezivalo je Australiju s ostatkom svijeta. Prema broju prevezenih putnika u 2019. vodeća je kompanija bio nacionalni prijevoznik Qantas Airways, s udjelom od 17%, a potom slijede Jetstar (niskobudžetni prijevoznik u vlasništvu Qantasa) s 9% udjela, Singapore Airlines 8% i Emirates sa 7% udjela.

Udjel u ukupnom broju putnika (%), 2019.

Profil turista

Australski turisti vrlo su aktivni te su aktivnosti vezane uz more u vrhu njihovih preferencija, s obzirom da 80% australskog stanovništva živi na udaljenosti od mora manjoj od 50 kilometara. Rijetko će se tijekom odmora u Europi odmarati i opuštati na plažama te je vjerojatnije da će se baviti sportovima i aktivnostima u prirodi. Dužina odmora u inozemstvu u velikoj mjeri ovisi o vrsti putovanja i odredištu.

Razlozi putovanja

- 57 % godišnji odmor
- 23 % posjet prijateljima i obitelji
- 10 % poslovna putovanja

Segmenti australskih turista su sljedeći:

- Mladi na turama – obilaze svijet s malim *budgetom*
- DINKS – *double income no kids* i SINKS – *single income no kids* - samci i parovi bez djece postali su snažno zastupljen segment australskih putnika
- Obitelji na praznicima – češće biraju odredišta u Australiji, Oceaniji ili Jugoistočnoj Aziji

- Umirovljenici i *empty nesters* – iznad 55 godina, u potrazi za obiteljskim korijenima ili kulturnim naslijeđem te u potrazi za novim iskustvima

Za odluku o odmorišnoj destinaciji presudnu ulogu ima mišljenje i dojmovi prijatelja i rodbine. Što se tiče ostalih izvora informiranja značajno veći utjecaj na odluku o destinaciji imaju online nego li offline informacije, prvenstveno web stranice koje pružaju recenzije turista (npr. Tripadvisor), online turistički vodiči te web stranice hotela i smještajnih objekata.

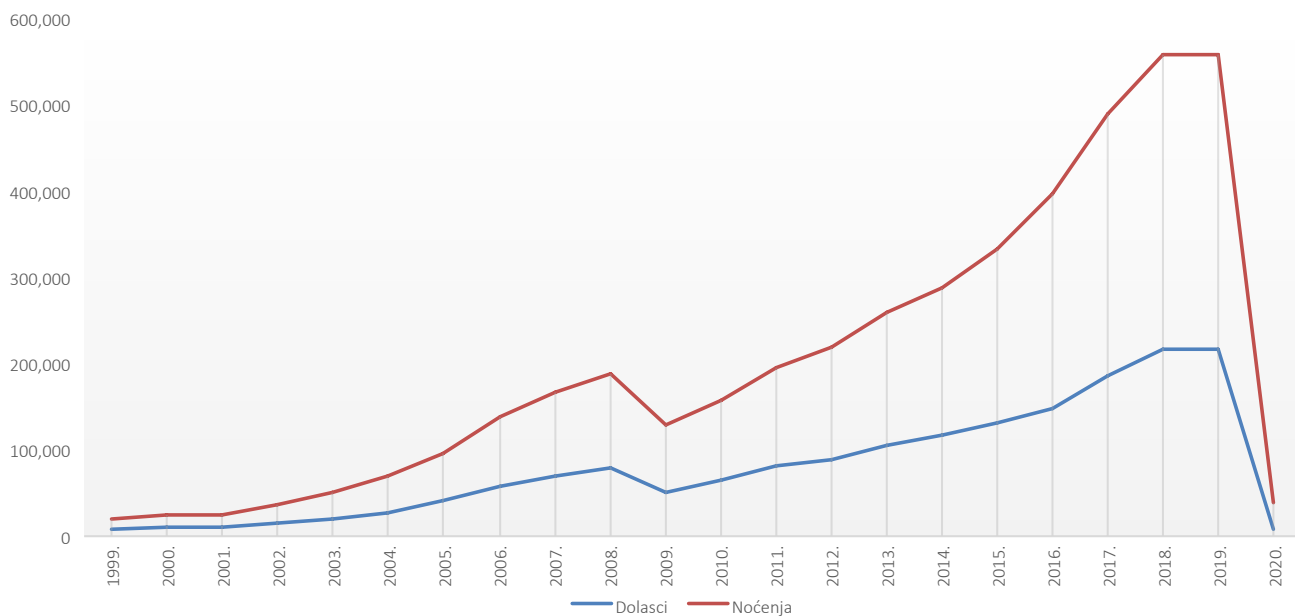
Odmor rezerviraju 3 – 6 mjeseci ranije, a na putovanjima troše između 3.500 i 4.000 dolara.

DOPRINOS TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

AUSTRALIJA	Dolasci			Noćenja		
		indeks	1999.=100		indeks	1999.=100
1999.	7.039			18.805		
2000.	9.379	133	133	23.887	127	127
2001.	10.323	110	147	25.658	107	136
2002.	15.602	151	222	36.818	143	196
2003.	20.258	130	288	50.599	137	269
2004.	28.138	139	400	69.174	137	368
2005.	40.825	145	580	95.022	137	505
2006.	57.550	141	818	139.113	146	740
2007.	70.000	122	994	168.000	121	893
2008.	80.277	115	1140	189.106	113	1006
2009.	51.452	64	731	128.472	68	683
2010.	64.526	125	917	157.872	123	840
2011.	82.729	128	1175	194.777	123	1036
2012.	87.735	106	1246	218.164	112	1160
2013.	106.337	121	1511	259.540	119	1380
2014.	116.686	110	1658	288.459	111	1534
2015.	132.590	114	1884	331.900	115	1765
2016.	147.621	111	2097	396.781	120	2110
2017.	186.323	126	2647	488.437	123	2597
2018.	217.341	117	3088	557.931	114	2967
2019.	217.190	100	3086	558.493	100	2970
2020.	8.075	4	115	40.083	7	213

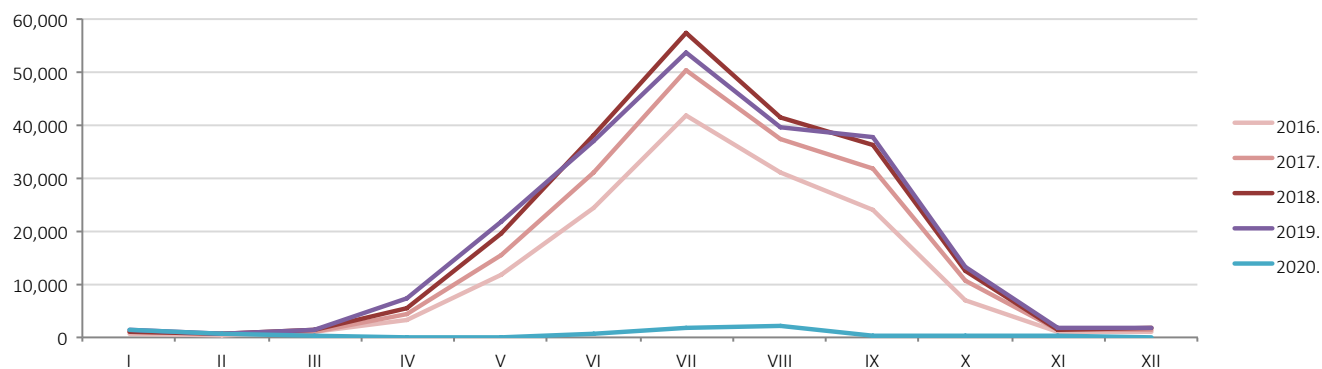
Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

Dolasci i noćenja australskih turista, razdoblje 1999. - 2020.

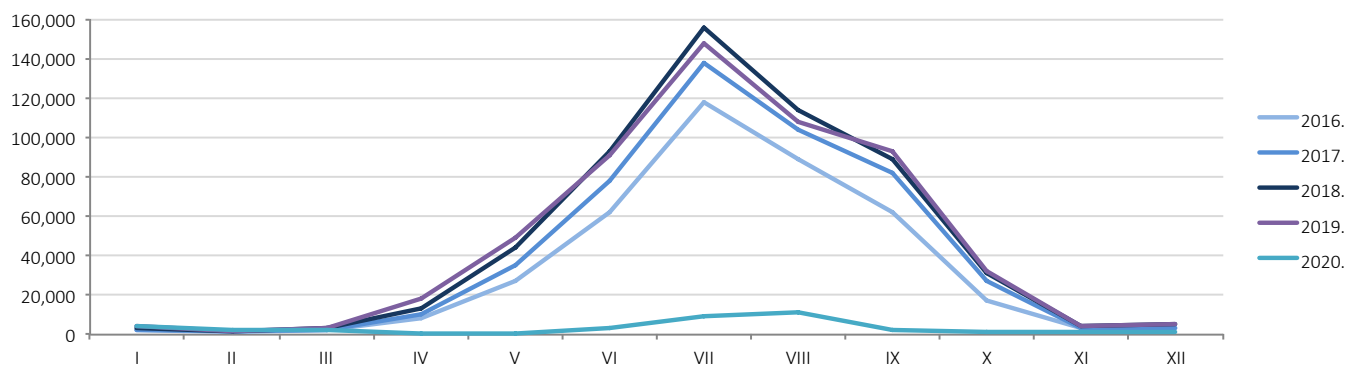
Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

Dolasci po mjesecima - Australija

Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

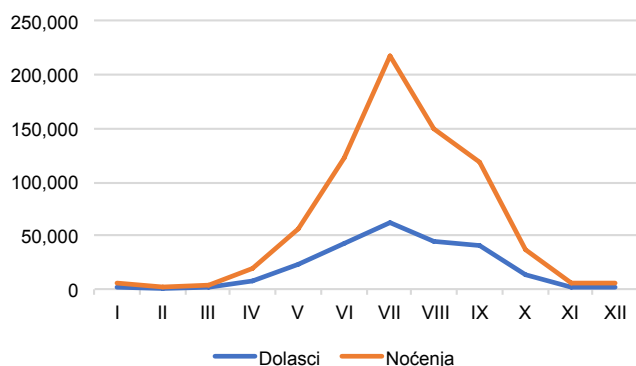
Noćenja po mjesecima - Australija

Izvor: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

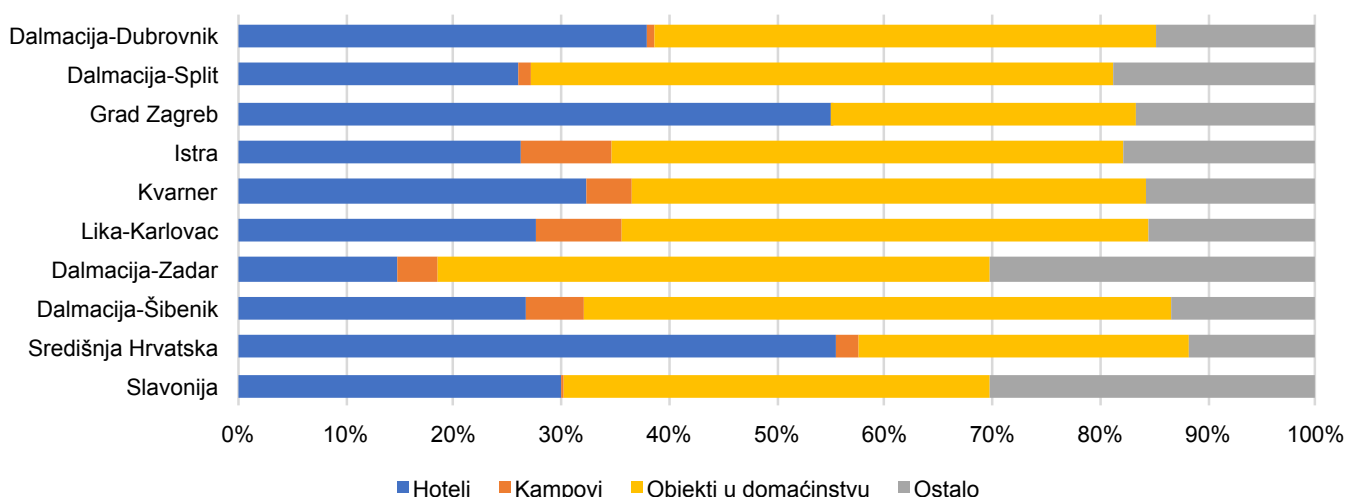
Dolasci i noćenja australskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	69.105	180.182
Dalmacija-Dubrovnik	61.672	168.268
Nautika	23.538	164.183
Grad Zagreb	30.590	64.946
Istra	12.497	45.084
Dalmacija-Zadar	11.169	35.043
Kvarner	8.684	29.286
Lika-Karlovac	16.289	28.663
Dalmacija-Šibenik	4.742	17.292
Središnja Hrvatska	2.555	4.848
Slavonija	1.423	3.774
Ukupno	242.264	741.569

Noćenja australskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

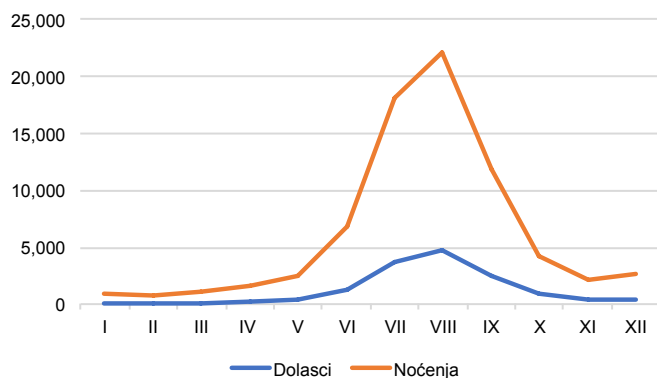
Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	135.276
Split	98.965
Zagreb	64.288
Hvar	25.776
Zadar	21.322
Plitvička Jezera	13.520
Rovinj	13.282
Korčula	10.884
Pula	10.377
Makarska	9.595

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-5 godina	0,7%	0,7%
6-11 godina	1,2%	1,1%
12-17 godina	1,1%	1,2%
18-24 godina	6,9%	10,4%
25-34 godina	9,1%	9,9%
35-44 godina	4,1%	4,3%
45-54 godina	5,4%	7,1%
55-64 godina	8,8%	11,0%
> 65 godina	8,4%	8,6%

REZULTATI 2021. PREMA SUSTAVU eVisitor

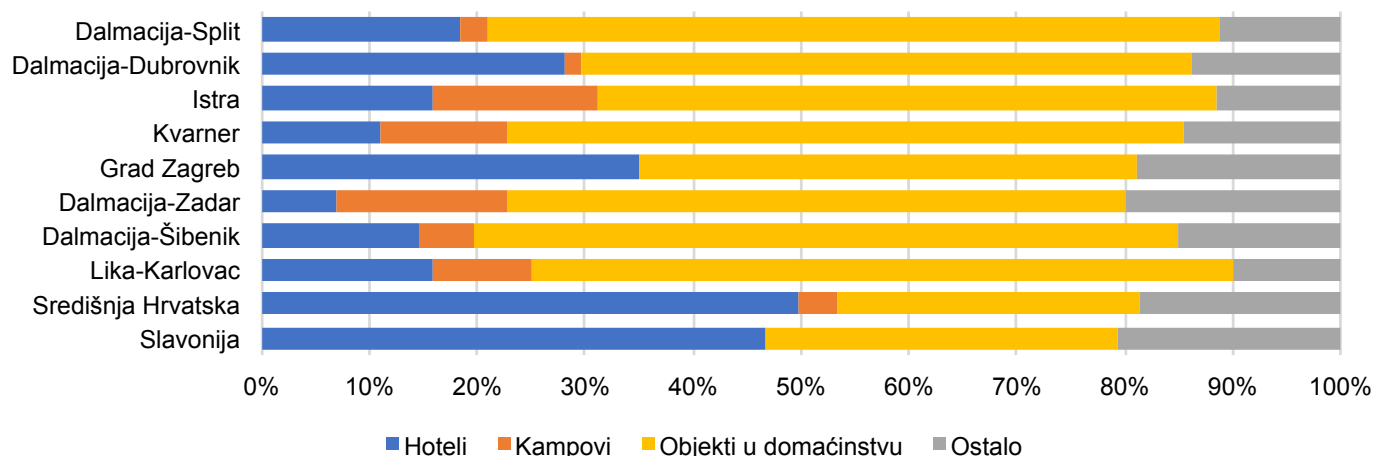
Dolasci i noćenja australskih turista, 2021.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	3.882	19.675
Dalmacija-Dubrovnik	2.830	11.490
Istra	2.052	11.485
Kvarner	1.707	9.268
Grad Zagreb	1.350	6.305
Dalmacija-Zadar	978	6.219
Nautika	466	4.090
Dalmacija-Šibenik	617	3.750
Lika-Karlovac	668	1.804
Središnja Hrvatska	215	374
Slavonija	98	212
Ukupno	14.863	74.672

Noćenja australskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2021.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Split	7.385
Dubrovnik	7.293
Zagreb	6.305
Hvar	2.597
Rovinj	1.666
Zadar	1.506
Medulin	1.495
Pula	1.412
Rab	1.377
Opatija	1.202

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	1,7%	1,5%
6-11 godina	2,3%	2,2%
12-17 godina	1,9%	1,7%
18-24 godina	4,0%	4,5%
25-34 godina	14,8%	16,0%
35-44 godina	11,9%	8,5%
45-54 godina	7,8%	6,8%
55-64 godina	6,1%	4,5%
> 65 godina	2,3%	1,4%

Zrakoplovna povezanost

Između Hrvatske i Australije nema direktne zrakoplovne povezanosti.

Tržišne perspektive za 2022. godinu

Pandemijska kriza, koja je tijekom 2020. dovela do nezamisljenog pada međunarodnog turističkog prometa, najznačajnije je negativno utjecala upravo na *long haul* putovanja, tj. na putovanja zrakoplovom, segment koji je od ožujka nadalje sveden na minimum, u prvom redu radi vrlo rigoroznih mjera i ograničenja koje je većina zemalja svijeta držala na snazi tijekom značajnog dijela godine (prema intenzitetu, opsegu i trajanju mjera Australija je bila među najrigoroznijom državama). Slična situacija nastavljena je i tijekom 2022., a velik oprez u postupanju s pandemijom od strane australske vlade te daljnja primjena velikih ograničenja u domeni putovanja doveli su do još veće degradacije receptivnog i emitivnog prometa.

Imamo li u vidu aktualne okolnosti (sporo i neizvjesno stavljanje pandemije pod kontrolu, pojava novih sojeva virusa - omikron i dr.), koje u kratkoročnoj perspektivi ne sugeriraju stjecanje uvjeta za stabilizaciju globalnog turističkog tržišta, možemo očekivati kako će ponovno „buđenje“ korejskog emitivnog turističkog tržišta biti dugotrajan i relativno spor proces, iako Australija polaže određene nade u visok stupanj procijepljenosti stanovništva, kao faktora suzbijanja pandemije.

U takvim okolnostima Hrvatska ne može očekivati značajnije volumene prometa s tržišta Australije niti tijekom 2022., tj. o punom oporavku ovog tržišta možemo govoriti tek u perspektivama od 3 do 5 godina, što su korespondira i sa generalni projekcijama potpunog oporavka međunarodnih turističkih tijekova u *long haul* domeni.